

NutsTuinBuurt in het kort

Een nieuwe ontwikkelmethode voor suburbane woonomgevingen.

(Samenvatting van het rapport NutsTuinBuurt)

Opdracht: Eigen studie
 Locatie: Hoofddorp
 Opdrachtgever: n.v.t.
 Planperiode: 2011 - 2012.

Impressie NutsTuinBuurt: beeld van een woonstraat met uitzicht op de nutstuinzone

VLUGP

Pedro de Medinalaan 128, 1086XR Amsterdam
 T 020-6923007, E buro@vlugp.nl, www.vlugp.nl

Aanleidingen voor de NutsTuinBuurt

VLUGP heeft het NutsTuinBuurt-concept ontwikkeld omdat de VINEX-wijk als suburbane woonvorm niet meer voldoet aan de huidige maatschappelijke trends. De vraag naar meer duurzaamheid in ecologische en sociale zin groeit enorm: mensen, al dan niet in groepsverband, willen meer invloed op hun eigen woonomgeving. Men wil minder afhankelijk zijn van de overheid en de globaliserende economie (met name voor voedsel- en energievoorziening). Ook groeit het besef dat we serieus aan de gang moeten met duurzamere oplossingen voor wonen, werken en recreatie.

Andersom is het ook evident dat de overheid zich op vele terreinen terugtrekt en zich steeds meer op een beperkt aantal verantwoordelijkheden concentreert. Duidelijk is ook de herwaardering van nuttig te gebruiken groen, zoals stadslandbouw en volkstuinen als woon-decor of verblijfsruimte. Dit laatste komt terug in de naam van het concept: de NutsTuinBuurt, een samentrekking van de woorden *Nutstuin* (moestuin, volkstuin, boerentuin) en *Tuinbuurt* (kleinschalig, groen, collectief).

Het NutsTuinBuurt-concept is ontwikkeld als antwoord op de bovengenoemde ontwikkelingen en trends. Invloed, betrokkenheid en inzet van (toekomstige) bewoners is nodig om de realisatie en het beheer van dergelijke projecten op een betaalbare, duurzame en milieuvriendelijke manier te laten plaatsvinden. Het NutsTuinBuurt-concept is zowel geschikt voor collectief particulier opdrachtgeverschap als voor meer traditionele projectontwikkeling.

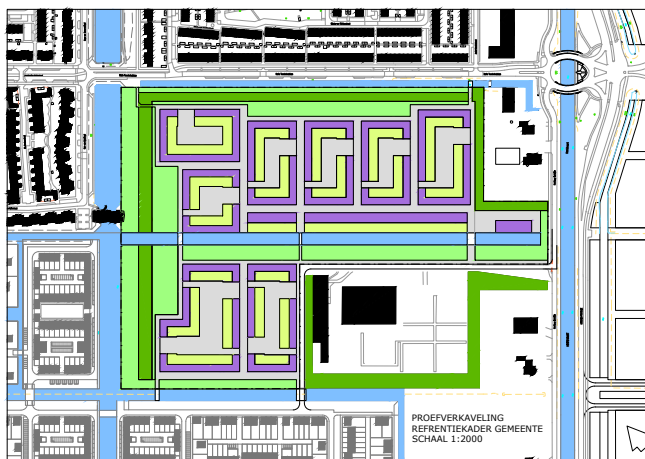
Stedebouwkundige opzet NutsTuinBuurt

Met een slimme verdeling van bebouwing en groene ruimte creëren wij meer diversiteit in de suburbane leefomgeving. In stedenbouwkundige zin gebeurt dit door een mix van verschillende woningtypes, juist met een lichte stapeling van woningen. Woningen worden voorzien van compacte, aan de woonruimte gekoppelde buitenruimten in de vorm van terrassen, grote balkons of dakterrassen.

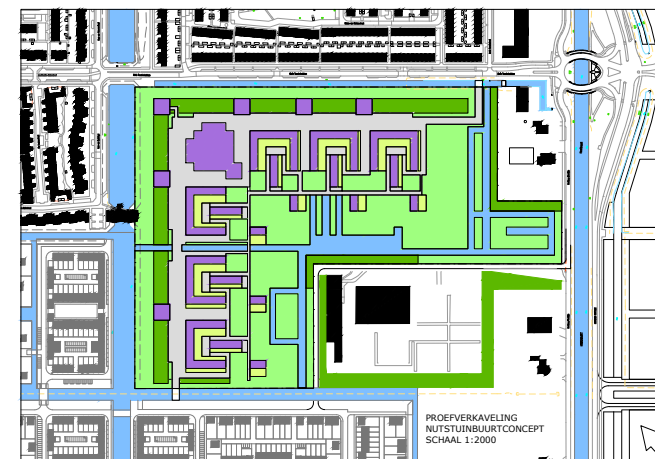
De dichtheid van een gemiddelde Vinex-wijk wordt aangehouden, maar het uitgeefbare gebied wordt aanzienlijk minder. De gewonnen ruimte wordt als collectief buurtpark beschouwd, voorzien van een uitgebreid (nuts-) programma en bijzondere landschappelijke en natuurlijke elementen.

De aanleg en het beheer van het openbaar groen wordt geregeld door de bewoners zelf. Dit wordt professioneel begeleid en, afhankelijk van de bewoners, gedeeltelijk zelf beheerd en gedeeltelijk uitbesteed. Dit laatste wordt betaald uit servicekosten en opbrengsten uit de nutstuin. De overheid, in dit geval de gemeente, stelt de grond ter beschikking en houdt het beheer over de bovengrondse en ondergrondse infrastructuur.

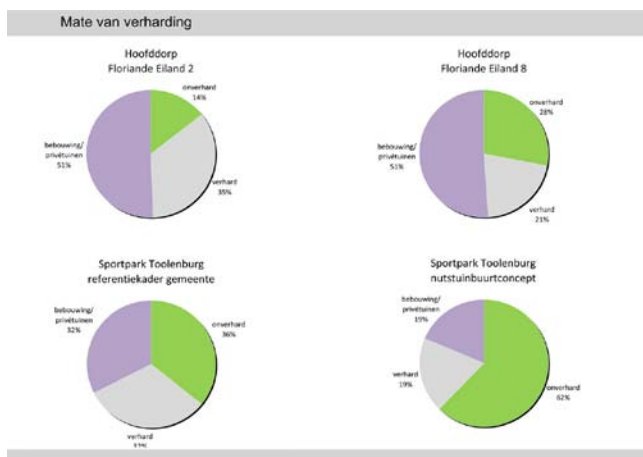
De grotere betrokkenheid van de bewoners bij programmering, aanleg en beheer draagt bij aan een sterke sociale cohesie in de buurt. Het NutsTuinBuurt-concept levert, ook voor de omliggende woonbuurten, een bijzonder en uitnodigend wandel- en verblijfsgebied op.

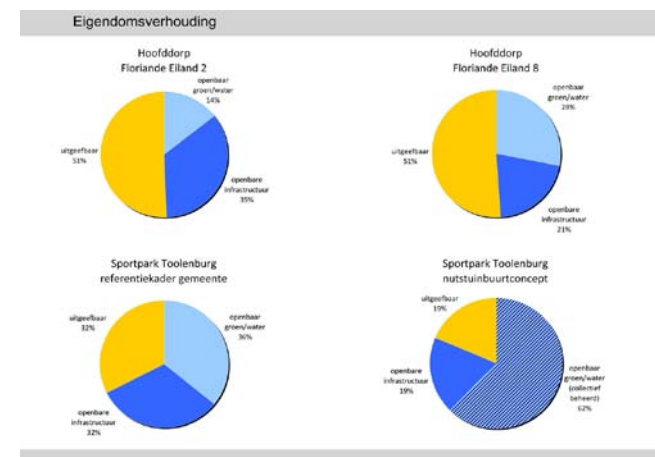
*Sportpark Toolenburg, Hoofddorp. Proefverkaveling gemeente Haarlemmermeer. De singels rondom en de waterpartij in het middengebied krijgen een ecologisch karakter opp: 14ha waarvan 1,3ha terreinoppervlak gereserveerd voor voorzieningen
325 woningen op 12,7ha = 26 woningen/ha*

*Sportpark Toolenburg, Hoofddorp. Proefverkaveling volgens NutsTuinBuurt-concept door VLUGP. Het groen krijgt een landschappelijk en gevarieerd karakter: park, nutstuin, natuur, boomgaarden.
opp: 14ha waarvan 0,1ha terreinoppervlak gereserveerd voor voorzieningen
340 woningen op 13,9ha = 24 woningen/ha*

Taartdiagrammen met een vergelijking van de verhouding van uitgeefbaar terrein, openbaar groen en verharding in diverse buurten. Enkele VINEX-buurten in Hoofddorp zijn vergeleken met de proefverkaveling van de gemeente en de NutsTuinBuurt

Taartdiagrammen met een vergelijking van de verhouding van uitgeefbaar terrein, collectief beheerd groen en door de gemeente beheerde infrastructuur. Enkele VINEX-buurten in Hoofddorp zijn vergeleken met de proefverkaveling van de gemeente en de NutsTuinBuurt

Programma

Voor de NutsTuinBuurt is voorafgaand aan de stedebouwkundige schets een programma opgesteld waarmee het ambitieniveau is bepaald voor o.a.:

- De mate van zelfvoorzienendheid voor energie
- De mate van zelfvoorzienendheid voor voedsel
- Het minimaliseren van verharding
- Een duurzaam watersysteem
- Verblijfskwaliteit
- Speelgelegenheid
- Natuur in de woonomgeving

Op basis van ervaringscijfers, onderzoek en eigen inschatting is in het rapport NutsTuinBuurt een algemeen geldend streefgetal bepaald voor de bovengenoemde programma-onderdelen.

Op basis hiervan geven we in deze samenvatting enig inzicht in de haalbaarheid van de streefnormen per onderdeel.

Energievoorziening

Streefnorm

- *Energie uit biomassa: er is in totaal een opp. van 1,5 ha/woning nodig voor energiebehoefte.*
- *Energie uit wind en zon: volledige dekking bij 1 windmolen van 20m hoog per 75 woningen of 30m2 dakvlak voor zonnecellen per woning.*

Gerealiseerd

- *Opp. biomassa 12.500m²: dekt 0,2% van de energiebehoefte. Ca. 12% van 14ha*
- *Oriëntatie van woningen op zuiden: levert ongeveer 20% energiereductie op.*
- *Singelbeplanting levert luwte op en daarmee energiebesparing; het relatief grote oppervlakte groen tempert warmte in de zomer.*
- *Plaats voor 5 windmolens van 20m hoog.*
- *Voor zonnecellen is tussen de 20m² en 30m²/woning aan dakvlakken beschikbaar.*

De woonbuurt kan min of meer voorzien in een tweevoud aan eigen energiebehoefte.

Nutstuinen

Streefnorm

- *Moestuinen: 50m²/woning*
- *Boomgaard: 12,5m²/woning = 1/2 fruitboom*
- *Dierenweide: 10m²/woning*
- *Grasvlakken: 25m²/woning*

Gerealiseerd

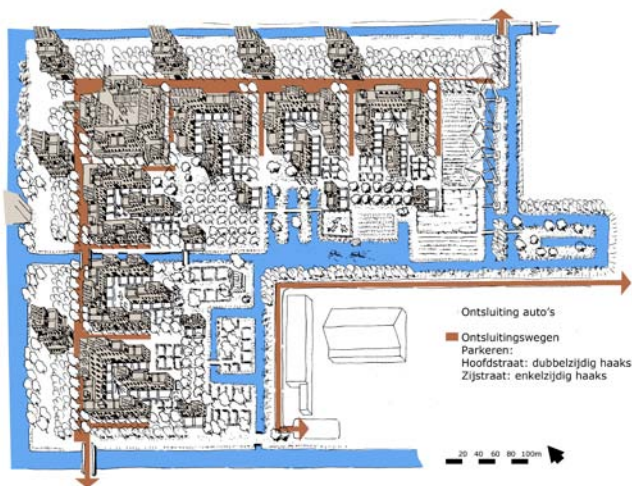
- *Moestuinen: 60m²/woning*
- *Boomgaard: 15m²/woning*
- *Dierenweide: 10m²/woning*
- *Akkers/trapveld/ruigte: 80m²/woning*

In totaal 165m²/woning = 1,7 x streefnorm

VLUGP

Pedro de Medinalaan 128, 1086XR Amsterdam
T 020-6923007, E buro@vlugp.nl, www.vlugp.nl

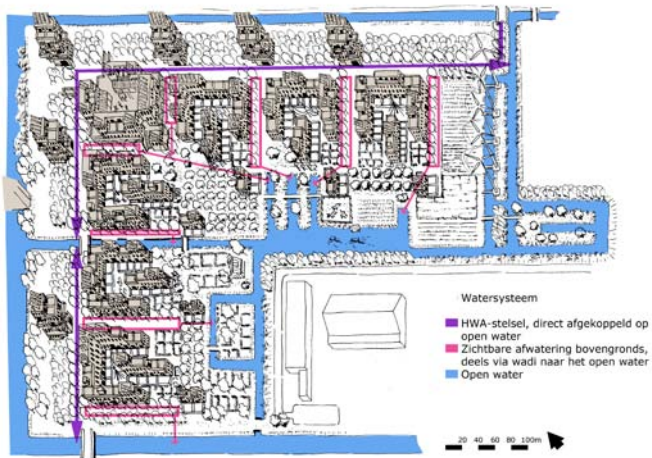
Ontsluiting en parkeren

Streefnorm

- opp. ontsluiting maximaal 15%, normaal ontsluitings-opp. 20%
- benodigde ruimte voor parkeren: 20m² /woning (=1,5pp/woning)

Gerealiseerd

- 16.800m² verhard opp. voor ontsluiting = 14% van 14 ha.
- 395 pp = 7.900m² parkeeroppervlak in de buitenlucht = ca. 5,7 % van 14 ha.
- Parkeergarages voor 115 auto's op begane grond, dus niet ingegraven.
- In totaal 510 parkeerplaatsen voor 340 woningen = 1,5 pp / woning

Watersysteem

Streefnorm

- Er wordt uitgegaan van 20m²/woning aan open water.
- Rietoevers en opp. open water zorgt voor waterzuivering.

Gerealiseerd

- 16.700m² open water = 50m²/woning (2,5 x streefnorm).
- Al het hemelwater is afgekoppeld en wordt afgevoerd op open water in plangebied.

Verblijven en spelen

Streefnorm

- Buiten- en dakterrassen 50m² /woning
- Spelen: 10m²/woning

Gerealiseerd

- 17.000m² buiten- en dakterrassen, waarvan 10.800m² grondgebonden; 50m²/woning
- Speelruimte 4.700m²; ca. 14m²/woning
- Ca. 5.000m² vrije wandel- en struinpaden

VLUGP

Pedro de Medinalaan 128, 1086XR Amsterdam
T 020-6923007, E buro@vlugp.nl, www.vlugp.nl

De NutsTuinBuurt: een aantrekkelijke toekomst voor betekenisvolle, nuttig te gebruiken, (sociaal-) duurzame en groene openbare ruimte in de suburbane woonomgeving

